

Växjö kommun

Rektorn vid Söraby skola

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Söraby skola
i Växjö kommun

Tillsyn av Söraby skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Växjö kommun under våren 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Söraby skola besöktes av Skolinspektionen den 7 mars 2012.

Helhetsbedömning

Vid förra inspektionstillfället år 2005 (dnr 53-2005:1199) kritiserades skolan avseende att elevens val inte gavs i enlighet med författningarnas krav samt att hem- och konsumentkunskap inte erbjöds i en sådan omfattning och med sådan utrustning att kunskapsmålen för årskurs 5 kunde uppnås. Denna tillsyn visar att skolan har rättat till dessa punkter.

Skolan redovisar en god måluppfyllelse där måluppfyllelsen i årskurs 5 i flertalet ämnen år 2011 ligger på 100 procent. I engelska, matematik och svenska är måluppfyllelsen något lägre, mellan 94 och 97 procent, men har ökat i alla tre ämnen jämfört med föregående år. Måluppfyllelsen i årskurs 3 år 2011 är 88 procent i svenska och matematik. I årskurs 4 arbetar lärare och speciallärare under innevarande läsår med denna grupp elever för att öka måluppfyllelsen. Av intervjuer och skolans dokumentation framgår tydliga rutiner för att se till att eleverna får det särskilda stöd som en utredning visat att de behöver.

Av tillsynen framgår det att det bedrivs ett aktivt arbete för att medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen. Vidare framgår det att värdegrundsfrågor hålls aktuella och behandlas i undervisningen eller vid behov i klassråd eller i andra sammanhang. Skolans plan mot kränkande behandling uppfyller däremot inte författningarnas krav.

Av tillsynen framgår vidare att rektorn och lärarna behöver vidta de åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna i årskurserna 4–6 studiero. Vidare måste eleverna i årskurs 4–6 ges ett inflytande över arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen som ökar efter ålder och mognad samt ges en undervisning som är anpassad efter elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Dessa brister visar också på ett behov av att skapa en samsyn, utifrån ett F-6 perspektiv, kring hur man arbetar med dessa frågor på skolan.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Sö-raby skola i Växjö kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Växjö kommun att senast den 14 september 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Lärarna ger inte alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Undervisning och lärande.

I detta ingår att:

- Lärarna anpassar undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande (1 kap. 4 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer.

Grundläggande värden och inflytande

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Grundläggande värden och inflytande.

I detta ingår att:

- Eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll (4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar).

Trygghet och studiero

Skolmiljön vid skolenheten präglas inte av studiero.

Skolans plan mot kränkande behandling anger inte vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med Trygghet och studiero.

I detta ingår att:

- Rektor och lärare vidtar de åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna studiero eller komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande (5 kap. 3 och 6 §§).
- Det finns en plan mot kränkande behandling på skolan som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp (6 kap. 8 skollagen).

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Undervisning och lärande

Bedömning:

Lärarna ger inte alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Motivering:

Av skollagen och läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet framgår att lärarna ska ge alla elever den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.

Av intervjuerna med rektorn, lärarna och eleverna framgår att det förekommer en variation mellan lärarna på skolan i vilken utsträckning de anpassar undervisningen efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Av intervjuerna framgår att variationen framför allt gäller undervisningen i årskurserna 4–6. I intervjuerna ges exempel på genomtänkta anpassningar i undervisningen, men även exempel där alla elever i stor utsträckning gör samma saker och på samma sätt vid samma tidpunkt. Av intervjuerna framgår vidare att det på skolan saknas en samsyn kring arbetet med att anpassa undervisningen efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Mot denna bakgrund måste lärarna anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Författning:

1 kap. 4 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper, riktlinjer

Bedömningsområde: Grundläggande värden och inflytande

Bedömning:

Eleverna ges inte möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen.

Motivering:

Av skollagen och läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet framgår att eleverna ska ges ett aktivt inflytande över utbildningen. Eleverna ska ha ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens håll.

Av intervjuerna med rektorn, lärare och elever framgår att det varierar i vilken utsträckning eleverna på skolan ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. I samtliga årskurser använder man sig av en skoldagbok i syfte att skapa delaktighet för eleverna i veckoplaneringen. Skoldagboken och därmed veckoplaneringen ska sedan utvärderas i slutet av varje vecka. Av elevintervjuerna framgår att eleverna i årskurserna 1–3 upplever att lärarna efterfrågar elevernas synpunkter på undervisningen och att de upplever att de ges möjlighet till inflytande i undervisningen. Däremot framgår det av elevintervjuerna att eleverna i årskurserna 4–6 inte upplever att de ges likvärdiga möjligheter till inflytande i undervisningen, utan att det varierar mellan lärarna i vilken utsträckning de ges möjlighet att planera och utvärdera undervisningen samt ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningen innehåll. Intervjuade elever i årskurs 4–6 upplever inte heller att deras inflytande har ökat med stigande ålder, jämfört med när de gick i årskurs 1–3. Vidare framgår att i de fall eleverna ges ett inflytande så handlar det oftare om arbetssätt och arbetsformer och inte så ofta om innehåll i undervisningen. Elevernas bild av inflytandet bekräftas i intervjuerna med rektorn och lärarna. I dessa intervjuer framförs också att det finns ett behov av att arbeta fram en samsyn kring arbetet med inflytandet i undervisningen, inte endast bland lärarna som undervisar årskurserna 4–6, utan på skolan som helhet.

Mot denna bakgrund måste eleverna ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Författning:

4 kap. 9 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Skolmiljön vid skolenheten präglas inte av studiero.

Skolans plan mot kränkande behandling anger inte vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering:

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Rektorn eller lärare får vidta de omedelbara eller tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna studiero eller för att komma till rätta med en elevs ordningsstörande uppträdande. Av skollagen framgår det vidare att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som skolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av intervjuerna med rektorn, elevvårdspersonal, lärare och elever framgår att eleverna i årskurserna 4–6 inte tillförsäkras tillräcklig studiero i undervisningen. Intervjuerna ger vid handen att studieron med jämna mellanrum är så pass dålig att eleverna inte ges tillräckliga möjligheter att tillgodogöra sig undervisningen och genomföra det som planerats för lektionen. Enkätresultaten för föräldrar och elever i årskurs 5, i den enkät som Skolinspektionen genomförde våren 2011, indikerar också tydligt brister avseende studieron för eleverna. Av intervjuerna framgår vidare att en del åtgärder görs för att tillförsäkra eleverna studiero men också att det saknas ett gemensamt förhållningssätt bland lärarna på skolan kring arbetet med att tillförsäkra eleverna studiero. De intervjuade eleverna i årskurserna 4–6 uppger att det varierar mellan lärarna i vilken utsträckning de ser till att skolans ordningsregler följs samt i vilken utsträckning de vidtar åtgärder för att tillförsäkra eleverna studiero eller komma till rätta med enskilda elevers ordningsstörande uppträdande. Elevernas bild bekräftas i intervjun med lärarna och rektorn.

Söraby skola har en plan mot kränkande behandling som avser arbetet under läsåret 2011/2012. Planen redogör för ett antal åtgärder. Dock framgår det inte av planen vilka av åtgärderna som, utifrån en aktuell kartläggning, skolan avser påbörja eller genomföra under det kommande året. Vidare saknas det en redogörelse i innevarande års plan för hur de planerade åtgärderna för föregående år har genomförts.

Mot denna bakgrund behöver rektorn och lärarna vidta de åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna studiero eller för att komma tillrätta med en elevs ordningsstörande beteende. Vidare måste huvudmannen se till att skolans plan mot kränkande behandling anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Skolinspektionen

Beslut

2012-04-20

8 (12)

Dnr 43-2011:3356

Författning:

5 kap. 6 § första stycket skollagen

6 kap. 8 § skollagen

Bakgrund

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Skolan redovisar resultat för årskurs 3 för åren 2009 till 2011. I svenska nådde 88 procent av eleverna de nationella målen år 2011. Motsvarande andel för år 2009 och 2010 var 88 procent respektive 100 procent. I matematik nådde 88 procent de nationella målen år 2011. Motsvarande andel för år 2009 och 2010 var 83 procent respektive 87 procent. Andelen elever som nådde målen i de nationella ämnesproven i svenska och matematik var i paritet eller något över andelen som nådde de nationella målen dessa år.

Skolan redovisar kunskapsresultat i årskurs 5 för åren 2007 till 2011, med det är endast för åren 2010 och 2011 som samtliga ämnen redovisas. I flertalet ämnen nådde 100 procent av eleverna de nationella målen både år 2010 och 2011. I engelska nådde 94 procent av eleverna de nationella målen år 2011, vilket var en klar förbättring jämfört med tidigare års resultat. I matematik nådde 97 procent av eleverna de nationella målen 2011, vilket var något högre än resultatet för år 2010. I svenska nådde 94 procent av eleverna de nationella målen år 2011, vilket var något högre än resultatet för år 2010. Skolan genomförde inte de nationella ämnesproven i årskurs 5 år 2011 och tidigare år har andelen som nådde målen i de nationella ämnesproven legat i nivå med andelen elever som nått målen dessa år.

Värdegrundsresultat

Rektorn och lärarna beskriver ett aktivt värdegrundsarbete i de dagliga mötena mellan elever och personal. Intervjuade elever beskriver att de ofta eller ganska ofta behandlar värdegrundsfrågor i undervisningen, men att värdegrundsfrågor också aktualiseras i samband med incidenter mellan elever eller mellan elever och lärare. Eleverna deltar i olika råd. På skolan finns det vidare "rastfaddrar", bestående av tjugo pensionärer, som har informerats om skolans arbete kring värdegrundsfrågor. De elever som Skolinspektionen möter under besökte ger uttryck för att de känner sig trygga på skolan. De elever i årskurs 4–6, som Skolinspektionen möter under besöket, ger däremot uttryck för att de upplever en bristande studiero i undervisningen.

Beskrivning av Söraby skola

Söraby skola är en F–6 skola. Vid skolan finns även ett fritidshem. Skolan, som är inrymd i fem byggnader, ligger i Rottne som är ett samhälle som ligger några mil norr om Växjö. Vid tillfället för Skolinspektionens besök har förskoleklassen 45 elever och grundskolan 198 elever. Skolans pedagogiska personal är indelad i arbetslag – ett för förskoleklass och skolbarnsomsorg samt ett vardera för årskurserna 1–2, 3–4 och 5–6. Arbetslagens arbete leds av en arbets-

lagsledare. Skolans arbete leds av en rektor.
Skolan har tillgång till ortens folkbibliotek vilket ligger inom skolans område.
Klassrum och mediatek ligger i anslutning till biblioteket. Arbetet i skolans
biblioteksråd leds av bibliotekarien och en lärare.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit undervisningsråd Tommy Måns-
son, utredare Peter Sääw samt jurist/utredare Annika Mullaart Ed.

På Skolinspektionens vägnar



Lotta Kårlind
Enhetschef



Michael Erenius
Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).